

Bevarandeplan för Natura 2000-området Klammersbäck SE0420238

Klammersbäck och sandnejlika. Foto: Gabrielle Rosquist och Björn Olsson.

Grunduppgifter om Natura 2000-området Klammersbäck

Län:	Skåne
Kommun:	Simrishamn
Läge:	3,5 km NV om Kivik
Markägare:	Enskilda
Areal:	74,4 hektar
Skyddsform:	Häväng och Vitemölla strandbackar (Naturreservat), 2013–01
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 1998–01. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004–12. SAC fastställt av Regeringen 2011–03. Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länstyrelsen Skåne 2018–12-20 respektive 2018–12-21.
Reviderad:	2018–08.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga 1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter och tillstånd krävs för åtgärder som kan riskera att påverka arten. *Typiska arter* är indikatorer för en naturtyps bevarandestatus. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Vissa arter kan vara både

typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter (och naturtyper)* är de arter/naturtyper som är utvalda som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter (och naturtyper) som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten (eller naturtypen) ska få gynnsam bevarandestatus.

En nationell *rödlista* är en sammanställning av arters status (utdöenderisk) inom ett lands gränser. Den publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för närvarande förtecknad i boken Rödlistade arter i Sverige 2015. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Att en art är fridlyst innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är de hotade arter som har fått ett särskilt åtgärdsprogram för att rädda dem och deras livsmiljöer.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	5
OMRÅDESBESKRIVNING.....	6
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000.....	7
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden.....	8
Bevarandemål.....	8
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	10
Naturtyper.....	10
Natura 2000 – arter.....	13
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	13
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	16
Skydd och reglering.....	16
Prioriterade bevarandeåtgärder.....	17
Restaureringsåtgärder.....	17
Löpande skötsel.....	17
Uppföljning.....	17
REFERENSER.....	18
BILAGOR.....	18
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	19
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	20
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	21
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	22

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Natura 2000-området Klammersbäck består av omväxlande öppen och trädklädd betesmark som genomkorsas av vattendraget Klammersbäck. Längs bäcken växer klibbalskog, som till större delen är betespåverkad, med små partier bland- och barrskog. Den öppna betesmarken är till knappt hälften starkt kulturpåverkad. En del av kulturbetesmarken är av bergven-rödsyra-typ och intressant för bl.a. den dynglevande insektsfaunan. De trädklädda delarna består i stort sett av naturbetesmarker med undantag för vissa mindre partier där röjgödslingsseffekt syns och där igenväxningen gått långt (björkdominerade skogsdungar med inslag av ek, tall, nypon och slån). I de torraste av de öppna partierna i betesmarken finner man inslag av sandstäpp. Mindre delar av området är planterade med tallskog. I östra delen finns en liten åker.

Enligt flygbilder från 1940-talet fanns en större andel träd och buskar än nu. Vissa delar verkar ha använts för åkerbruk med långa trädesperioder (sandmarker centralt och i östra delen) alternativt varit brukade mer permanent (söder om bäcken och i västra delen). På den plana, öppna marken i områdets centrala delar fanns förut en tallplantering som avverkades i slutet av 1990-talet. Röjning av planterad skog har även ägt rum i områdets västra delar.

Markunderlaget är övervägande näringsfattiga, torra, bitvis kalkrika, sandiga isälvsavlagringar eller omlagrade silt- och sandlager, som överlagrar en berggrund av sandsten och lerskiffer. En del av södra området, som sluttar ner mot Klammersbäck, är mer näringsrik med morän och moränlera som underlag. Bäcken har skurit ner en bitvis brant dalgång och avlagrat leriga-sandiga svämsediment längs strandkanten.

Klammersbäck har ingått i det EU-finansierade naturvårdsprojektet SandLife och flera bevarandeåtgärder har genomförts i området. Bland annat har igenväxningsvegetation röjts bort och nya sandblottor har grävts fram.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Klammersbäckens naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
*Permanent kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner, 2130)	4,2		4,2
Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)		0,21	0,21
*Sandstäpp (6120)		0,3	0,3
*♦ Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210)		1,8	1,8
*♦ Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)		11,8	11,8
♦ Trädklädd betesmark (9070)		25,1	25,1
*♦ Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (91E0, 9750)		3,5	3,5
Total areal naturtyper		47,0	
Total områdesareal		74,4	
Natura 2000-arter	Bevarandestatus		
♦ Sandnejlika <i>Dianthus arenarius</i> (1954)	Icke fullgod		
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			
♦ ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är naturtyperna permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner, 2130), sandstäpp (6120), kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210) och artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) samt Natura 2000-arten Sandnejlika *Dianthus arenarius* (1954).

Motivering:

Klammersbäck består av både öppna och trädklädda betesmarker med inslag av öppna sandblottor och sandstäpp. Sandstäpp är en mycket ovanlig naturtyp i Sverige och Klammersbäck ingår i ett område som utgör ett kärnområde för naturtypen i Sverige. I Klammersbäck finns även Natura 2000-arten sandnejlika som i Sverige endast återfinns i Skåne. På de sandiga markerna i Klammersbäck finns även flertalet rödlistade svampar och dyngbaggar.

Bevarandemål

Areal

Arealen av permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner, 2130) ska vara minst 4,2 hektar. Arealen av vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) ska vara minst 0,21 hektar. Arealen av sandstäpp (6120) ska vara minst 0,3 hektar. Arealen av kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210) ska vara minst 1,8 hektar. Arealen av artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270) ska vara minst 11,8 hektar. Arealen av trädklädd betesmark (9070) ska vara minst 25,1 hektar. Arealen av alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) ska vara minst 3,5 hektar.

Strukturer och funktion m.m. - terrestra miljöer

Ingen plantering eller insådd av sandbindande växter får ske i områdets sandiga marker. Solexponerade miljöer och strukturer ska utgöra ett påtagligt inslag. Den naturliga, interna dynamiken i de öppna sanddynsområdena ska bevaras genom att så få ingrepp som möjligt görs. Hela arealen med öppna sanddyner är fri från träd och buskar. Omfattningen av slitaget på alla typer av sanddyner ska beaktas och anpassas så att den gynnsamma bevarandestatusen för naturvärdena optimeras.

Regelbunden hävd ska påverka områdets öppna naturtyper. Naturliga störningsprocesser ska påverka området. Ingen antropogen näringstillförsel, inklusive tillskottsutfodring av betesdjur,

ska förekomma. Betsdjuren ska inte ges medel mot parasiter som kan påverka dynglevande organismer negativt. Träd-/buskslagsfördelningen ska vara naturlig för naturtyperna. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd i trädbevuxna naturtyper. Värdefulla buskar och träd (t.ex. bärande och blommande buskar och träd, hagmarksträd, hamlade träd, hålträd, grova träd) ska finnas. Ingen skadlig ansamling av förna ska finnas i området efter vegetationsperiodens slut. Marken ska ha ett luckert vegetationstäck och partier med öppen sand/jord. Ingen igenväxningsvegetation ska förekomma mer än i begränsad utsträckning. Det ska finnas ett påtagligt inslag av sandblottor i området.

Småskaliga naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka dynamik och struktur i skogliga naturtyper. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar, träd med hackspettsbohål, gamla träd med grov bark, skador, håligheter eller mulm. Gran, buskar och sly/ungräd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området.

Naturliga hydrologi och grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar som sker regelbundet och/eller säsongsvist ska påverka dynamik och struktur. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår eller andra avvattande anläggningar som medför negativ påverkan.

Strukturer och funktion m.m. - limnisk miljö

Det ska finnas en naturliknande hydrologisk regim. Det ska finnas en naturlig vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Det ska finnas effektiva passager för djur, växter, sediment och organiskt material till anslutande svämplan. Vattnet ska ha ett siktdjup och ljusklimat som är förknippat med naturtypen. Vattenkvaliteten ska vara god. Försurning ska inte förekomma. Syrgashalten ska vara god. Vattendraget ska vara naturligt eller naturliknande med avseende på rätning och rensning samt innehålla naturliga strukturer. Främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.

Naturtyperna vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) och alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Typiska arter

Typiska arter ska förekomma i livskraftiga populationer inom Natura 2000-området.

Natura 2000-arter

Sandnejlika *Dianthus arenarius* (1954) ska finnas i livskraftiga bestånd inom Natura 2000-området.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)

Klammersbäck (MS_CD: WA14239288, EU_CD: NW617647-139740) är ett litet vattendrag som rinner genom Natura 2000-området och vidare ut i Hanöbukten. Bäckens hör till kustområdet mellan Helge å och Nybroån.

Temperaturen i vattnet ligger på en jämn och låg nivå året runt (ca 7,3°C). Vattenfärgen ligger på 25 mgPt/l vilket endast ger ett svagt färgat vatten. Utanför Natura 2000-området är botten av sten och grus och är individrik med ca 5000 individer/m². Faunan domineras av dagsländan *Baetis rhodani*. Där vattendraget fortsätter inom Natura 2000-området Klammersbäck dominerar sanden på botten och artrikedomen i vattnet har försvunnit. Stora delar av Klammersbäcken ringlar genom jordbruksmark.

Konduktiviteten är ett mått på mängden salt i vattnet vilket är ett indirekt mått på förorening. I Klammersbäck ligger konduktiviteten på 27–30 mS/m, vilket är lågt. Turbiditeten visar hur grumligt vattnet är, ju mer partiklar desto högre turbiditet. I Klammersbäck ligger turbiditeten på 1,1 resp. 5,5 FNU vilket är bra för första siffran men bara hyfsat bra för andra siffran. Över 6 FNU är dåligt. Höga kadmium-zink- och aluminiumhalter i vattnet har uppmätts i vattendragets övre delar. Detta område har dock en naturligt hög metallförekomst. Den totala kvävehalten beror mest på näringsläckage från åkermark och avloppsutsläpp. Det kommer även stora mängder näringsämnen från det kommunala avloppsreningsverket i Ravlunda samt från bristfälliga enskilda avlopp och gödselvårdsanläggningar. Fosforhalten kan ibland vara mycket höga i det renade avloppsvattnet. Reningsfunktionen måste förbättras. Det är bra med låga kvävehalter men det är ovanligt i Skåne. Det mesta kvävet är i form av nitrat. I Klammersbäck ligger totalhalten kväve på 8,5 mg/l vilket är extremt högt. Klammersbäck är det mest näringsrika av samtliga Österlenåar. Halterna är höga även ur skånsk synvinkel. Totalhalten av fosfor beror främst på läckage från åkermark och avloppsutsläpp. Det är bra med en låg halt fosfor men det är ovanligt i Skåne. I Klammersbäck ligger halten på ca 0,207 mg/l vilket är extremt höga halter.

Naturtypen har inte fullgod bevarandestatus till följd av höga näringshalter.

Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner, 2130)

Grå dyner (2130) finns i både östra och västra delen av Klammersbäck. Naturtypen i området är övervägande öppen bortsett från partiet längst västerut som har ett betydande inslag av bl.a. ek och tall. Naturtypen är välbetad och endast svagt näringspåverkad. Det finns inslag av blottad

sand. Till floran hör arter som gråfibbla, borsttåtel, vårtåtel, trift och blåmunkar. I ytor med mer sandstäppsartad vegetation växer även Natura 2000-arten sandnejlika.

Naturtypen bedöms i området ha fullgod bevarandestatus.

Sandstäpp (6120)

Den ovanliga naturtypen sandstäpp (6120) finns huvudsakligen fragmentariskt i de centrala delarna av Klammersbäck, men mindre arealer med sandstäppsvegetation förekommer även som inslag i andra naturtyper. Störst arealer med sandstäpp finns inom den trädklädda betesmarken (9070) och i dessa partier har sandnejlikan sin talrikaste förekomst inom Natura 2000-området. Under SandLife-projektet har antalet ytor med blottad kalkrik sand utökats i Klammersbäck och igenväxningsvegetation har röjts för att bevara och utöka arealen sandstäpp. Naturtypen är välbetad.

Utöver sandnejlika finner man i sandstämpan även arter som tofsäxing, sandtimotej, sandglim, grusbräcka och väddklint. Bland svamparna kan arter som stjälnkröksvamp, dvärgjordstjärna samt stor och liten diskroöksvamp nämnas. Sandstämpan är även av stor betydelse för områdets insektsliv och här finner man bl.a. en stor mängd skalbaggar, såsom månhornsbagge, fyrfläckig dyngbagge och rakhörndyvel.

Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av viss näringspåverkan samt igenväxning kring en del ytor.

Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler, 6210)

I den västra delen av Klammersbäck finns ett parti med kalkgräsmark (6210). Naturtypen är välhävdad genom bete och till största delen öppen. I norra delen av naturtypen tar ett träd- och buskskikt över och övergår senare till ickenatura-skog. Trädskiktet består huvudsakligen av tall och ek och det finns ett inslag av vresros i buskskiktet. Naturtypen är näringspåverkad. Det finns ett litet inslag av öppna sandblottor i kalkgräsmarken.

Kalkgräsmarken är örtrik och hyser även flera fjärils- och skalbaggsarter. Till floran hör arter som flentimotej, fältsippa, solvända, blåmunkar, gulmåra, ängshavre och luktvädd. På de sandigaste partierna, som finns i en sydvänd sluttning, kan man även finna sandstäppsarter som sandnejlika, stor sandlilja och grådådra.

Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av igenväxning med sly- och buskvegetation.

Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ (6270)

Silikatgräsmarkerna (6270) i Klammersbäck domineras av torra fårsvingelgräsmarker med bitvis stort inslag av trift. I naturtypen hittas också arter som visar på övergång mot de artrikare kalkgräsmarkerna (6210) såsom ängshavre, fältvädd, flentimotej, axveronika och solvända. I andra delar av naturtypen finns indikatorer åt det mer hedartade hållet med bergsyra eller

kruståtel. Vanligt förekommande är bl.a. harklöver, fältmalört, backtimjan, bockrot, backsippa, fältsippa, gulmåra, gråfibbla, hedblomster, vårbrodd, tjärblomster. Samtliga ytor med silikatgräsmarker i området är näringspåverkade, om än i varierande grad.

Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av näringspåverkan.

Trädklädd betesmark (9070)

Den trädklädda betesmarken (9070) är den mest omfattande av områdets naturtyper. Naturtypen är bevuxen med bl.a. tall, björk, bok och ek. Buskskiktet är generellt tämligen sparsamt med enstaka hasslar, hagtorn och rosbuskar. Björnbär förekommer rikligt inom vissa delområden. Buskarna och björnbären är mycket viktiga för bl.a. lövgrödor. Inom den befintliga betesmarken finns åtskilliga fläckar med sandstjäpp i synnerhet i branten ner mot Klammersbäck. Trädlärka häckar i området. Tallarna är generellt likåldriga och under dessa kommer på vissa ställen spärrgreniga ekar. Mängden björnbär och vildkaprifol är inom vissa områden massiv.

Mindre arealer hedvegetation dominerade av kruståtel med inslag av liten blåklocka och rödven finns i den norra delen där vegetationen delvis är påverkad av röjgödningseffekter och för dålig hävd. Rödvengräsmarksarealer finns i igenväxningsområden söder om bäcken och här växer bl.a. flockarun. Andra arter som hör till florin i de trädklädda betesmarkerna är bl.a. backtimjan, backsippa, trift, fältmalört, teveronika, axveronika och ärenpris. I denna naturtyp hittas även scharlakansvaxskivling, gul flugsvamp och jättekamskivling. I sandblottor i den trädklädda betesmarken har myrlejon påträffats.

Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av näringspåverkan och igenväxning.

Alluiala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750)

Svämlövskogen (91E0, 9750) finns i södra delen av Natura 2000-området, längs med vattendraget Klammersbäck. Klibbal utgör dominerande trädslag i naturtypen, men här finns även inslag av bl.a. ask, björk och bok. Naturtypen är delvis rik på död ved och har i områdets västra del klassats som nyckelbiotop, vilken fortsätter in i angränsande Natura 2000-område, Verkeåns dalgång (SE0420075). Gamla lövträd och lågor av triviallövträd förekommer tämligen allmänt och det finns bl.a. en hel del insektsgnag och -gångar. Det finns alar med socklar. I fältskiktet finner man bl.a. harsyra, majbräken, humleblomster, bäckbräsa och källarv.

Naturtypen bedöms i området ha icke fullgod bevarandestatus på grund av näringspåverkan samt brist på död ved i delar av området.

Natura 2000 – arter

Sandnejlika Dianthus arenarius (1954)

Sandnejlikan är en flerårig, tät tuvad ört med snövita blommor som kan vara väldoftande. Blomningstiden är juni till september. Arten är fridlyst, rödlistad och numer klassad som starkt hotad (EN). Sandnejlikan är väldigt konkurrenssvag och betesgynnad. Den är ytterst ljuskrävande och överlever inte om växtplatserna växer igen med för högväxt vegetation. Den är kalkgynnad, vill ha markomrörning och kräver god dränering. Sandnejlikans huvudsakliga livsmiljö är naturtypen sandstäpp, men kan också förekomma i andra sandiga naturtyper.

Sandnejlikan liksom sandstappen har länge varit på stark tillbakagång i Sverige. De skånska lokalerna utgör västliga utposter i artens östligt europeiska utbredning. Sandnejlika är en art som är särskilt viktig som ansvarsart för Skåne, då den sannolikt är utgången i övriga län. Växtens frön är vindspridda, men spridningsavståndet är sannolikt begränsat till ca 20 meter. Eftersom artens huvudsakliga livsmiljö sandstäpp är väldigt ovanlig och fragmenterad, så har sandnejlika i många fall svårt att etablera sig i nya områden.

I Klammersbäck växer sandnejlikan huvudsakligen i de torra betesmarkerna i östra halvan av området, men den finns även i mindre ytor med vegetation av sandstappskaraktär i den trädklädda betesmarken. Starka bestånd av sandnejlika finns i de närliggande områdena Vitemölla strandbackar och Brösarps norra backar. De senaste årens åtgärder i Klammersbäck i samband med SandLife-projektet har förbättrat artens situation i området, men arten bedöms ännu ha icke fullgod bevarandestatus i området.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

Terrestra miljöer

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.

- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning, planteringar, dikesrensning eller dämningar. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Utdikning, dränering och andra ingrepp ändrar de hydrologiska förhållandena och leder till uttorkning av naturtyper. Naturtyperna kan påverkas negativt även av perifera dikningsföretag, ledningsgrävningar och vägdragningar om de leder till sänkt grundvattennivå eller ändrad hydrologi på lokalerna.
- Spridning av invasiva arter, t.ex. vresros.
- Brist på blottad sand.
- Gödsling eller annan tillförsel av näringsämnen (t.ex. kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödfodring) från annan källa än från betande djur som skadar mark och vegetation. Tillskottsutfodring av betesdjur ger indirekt näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran. Betesmarkerna får inte sambetas med gödslade marker och tillskottsutfodring av betesdjur får endast ske i samband med övergångsutfodring vid betessläpp och installning. Tillförsel av näring är ett hot mot sandnejlikan.
- För svag eller utebliven hävd som leder till att naturtyperna växer igen. Igenväxning med bland annat vresros, tall eller asp är ett hot. Svag eller utebliven hävd kan vara ett hot mot sandnejlikan.
- För intensiv hävd som skadar vegetationen.
- Saltning eller tillförande av andra ämnen i syfte att binda sanden, vilket bl.a. är ett hot mot sandnejlikan.
- Användning av avmaskningsmedel med samma miljöpåverkan som avermectin är negativt för den dynglevande insektsfaunan och bör undvikas i så stor utsträckning som möjligt. Avmaskningsmedel bör inte användas utom när det sker på veterinärens inrådan.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Plockning eller annan exploatering av den rödlistade floran i området.
- Terrängkörning.
- Avverkning av skog inom området eller i omkringliggande områden.
- Brist på föryngring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i skogen.
- Avverkning av hålträd och kvarstående döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden.
- Produktionsinriktat skogsbruk i, och ofta även i anslutning till ett objekt. Skogsbruket leder till att värdefulla element och strukturer försvinner, samt även leda till uttorkning genom ändrade markförhållanden och hydrologi. Det innebär i sin tur att många arter knutna till naturtypen, har svårt att överleva. Slutavverkningar innebär också en fragmentering av naturtypen.
- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Brist på naturliga störningar i träden och skogen.

- Igenväxning som minskar hålträdens livslängd.
- Nedfall av luftföroreningar.
- Avverkning av värdefulla träd inom området eller i omkringliggande områden.
- För hårt bete i betesmarkerna som förhindrar att föryngring av ersättningsträd sker.
- Igenväxning som skuggar ut värdefulla träd och minskar hålträdens och de grova trädens livslängd, vilket leder till kontinuitetsbrott.
- Ett alltför tätt träd- och buskskikt som beskuggar marken. Beskuggningen drabbar sandnejlikan negativt.
- För svagt slitage på sandmarkerna så att inte tillräcklig sandomrörning sker. Omrörning av sand gynnar sandnejlikan.
- Isolering och fragmentering är ett hot mot sandnejlikan.

Limnisk miljö

- Tillförsel av främmande giftiga eller reproduktionsstörande ämnen såsom tungmetaller och hormoner.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar och gifter i vattendrag, försurning eller eutrofiering. Rensning, dikning, muddring eller breddning av vattendraget i området.
- Exploatering av vattendragens stränder. Bebyggelse, vägar, borttagande eller minskad bredd av ekologiskt funktionella kantzoner, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Vattenuttag under perioder med lågvattenflöde innebär risk för uttorkning, förhöjda vattentemperaturer och syrgasbrist. Vattenuttag av grundvatten. Under torra somrar utgör stora bevattningsuttag ett mot allt liv i bäcken då vattenflödet upphör helt på vissa ställen.
- Nedfall av luftföroreningar och användning av bekämpningsmedel och kemikalier inom området och i de omkringliggande skogarna och åkrarna. Föroreningar försämrar vattenkvaliteten i vattendraget.
- Vattenreglering och vandringshinder i vattendragen. Reglering har en negativ påverkan på fiskpopulationerna och är ett hinder för deras möjlighet att sprida sig.
- Avfall och avlopp från hushåll, faciliteter och campingboende, t.ex. husbilar eller husvagnar, inom och utanför området.
- Borttagande av död ved och andra strukturer som har betydelse för ett rikt och varierat vattendrag.
- Införande av signalkräfter eller främmande arter som inte förekommer naturligt i de akvatiska miljöerna i vattensystemet. Jätteloka och jättebalsamin finns längs vattendraget.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27–29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art-och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådas med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Natura 2000-området Klammersbäck är skyddat som naturreservat (Haväng och Vitemölla strandbackar) sedan 2013.

Enligt reservatsföreskrifterna är det inte tillåtet att bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapet allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, muddra, borra, schakta, dika eller fylla ut, inte tillåtet att plöja eller gödsla, omföra naturbetesmark till kultiverad betesmark, inte tillåtet att använda kemiska bekämpningsmedel, nysätta tryckimpregnerade stängselstolpar eller sprida konstgödsel, inte tillåtet att utlägga strö eller dylikt, stödutfodra, låta betesdjur som är under behandling med långtidsverkande avmaskningsmedel beta, eller att avmaska betesdjur, eller släppa avmaskade betesdjur tidigare än 4 dagar efter avmaskning.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

För torra hedar (inkl. 6210, 6270) ska det vid behov ske avverkning, uppryckning och bortforsling av träd och buskar, av igenväxningskaraktär. Befintliga ekstolpar får ej tas bort pga. att de är viktiga för hotade lavar (bl.a. grå ladv). Vid behov får fläckvis vårbränning, slåtter eller mossrivning ske i sandställen för att hålla fältskiktet lågt och reducera mängden humus. Vid behov får fläckvisa grävningar, harvningar, etc. ske i syfte att skapa omrörning i sanden. Gallring av träd och buskar i syfte att uppnå bevarandemålet ska genomföras i trädklädda betesmarker. Buskage som är viktiga för lövgrödor ska prioriteras att bevaras. Vissa träd ska nedtas genom avverkning av kronan och stammen ställas som högstubbe eller liggande stam. Se skötselplanen för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar för mer detaljerad information.

Restaureringsåtgärder

- Se skötselplan för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.

Löpande skötsel

- Se skötselplan för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- ArtDatabanken 2015. *Rödlistade arter i Sverige 2015*. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktablad (1992–2015) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*.
Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Johnmark, J. 2013. *Skötselplan för naturreservatet Haväng och Vitemölla strandbackar*.
Länsstyrelsen Skåne.
- Naturvårdsverket 2017. *Åtgärdsprogram för sandstäpp, 2015–2019*. Naturvårdsverket,
Stockholm.
- Niss, J. 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-område Klammersbäck*. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.
4. Rödlistade och hotade arter

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

Planförfattare: Johan Niss

Senast reviderad 2018-12-20 av Alexander Regnér och Erik Fridolf

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

2130 - Permanenta kustnära sanddyner med örtvegetation (grå dyner)

3260 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

6120 - Sandstäpp

6210 - Kalkgräsmarker (viktiga orkidélokaler)

6270 - Artrika torra-friska låglandsgräsmarker av fennoskandisk typ

9070 - Trädklädd betesmark

9750 - Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0)

Icke-naturtyper

6911 - Öppen kultiverad betesmark

6913 - Trädbärande kultiverad betesmark

6931 - Ej brukad åker

9900 - Ickenatura-skog

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2015 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, Ågp= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/ Annan fakta
Fåglar	Rapphöna	<i>Perdix perdix</i>	NT, F
	Trädlärika	<i>Lullula arborea</i>	F
Grod- och kräldjur	Lövgröda	<i>Hyla arborea</i>	F, B4
	Sandödla	<i>Lacerta agilis</i>	VU, F, ÅGP B4
Insekter	Alvarsmalbi	<i>Lasioglossum lativentre</i>	NT
	Dubbelbandat ljusmott	<i>Pyrausta ostrinalis</i>	NT
	Dynfrölöpare	<i>Harpalus neglectus</i>	NT
	Fibblesandbi	<i>Andrena fulvago</i>	NT
	Fyrfläckig dyngbagge	<i>Aphodius quadriguttatus</i>	EN, ÅGP
	Getingrovflugan	<i>Asilus crabroniformis</i>	VU
	Grå klaffmätare	<i>Philereme vetulata</i>	NT
	Grönt hedmarksfly	<i>Calamia tridens</i>	NT
	Hedjordmyra	<i>Lasius alienus</i>	DD
	Hedsidenbi	<i>Colletes fodiens</i>	NT
	Humlekortvinge	<i>Emus hirtus</i>	NT, ÅGP
	Krattnabbvinge	<i>Satyrium ilicis</i>	NT
	Krokhornnyvel	<i>Onthophagus fracticornis</i>	NT
	Lusernbi	<i>Melitta leporina</i>	NT
	Läppstekel	<i>Bembix rostrata</i>	NT
	Matt hedmyra	<i>Formica foreli</i>	DD
	Mindre blåvinge	<i>Cupido minimus</i>	NT
	Mindre purpurmätare	<i>Lythria cruentaria</i>	NT
	Mindre silverdysterma	<i>Eulamprotes superbella</i>	NT
	Mjölfly	<i>Eublemma minutata</i>	EN, ÅGP
	Mosshumla	<i>Bombus muscorum</i>	NT
	Månhornsbagge	<i>Copris lunaris</i>	VU, ÅGP
	Punktblodbi	<i>Sphecodes puncticeps</i>	NT
	Rakhornnyvel	<i>Onthophagus nuchicornis</i>	NT
	Rödlätt lövmätare	<i>Scopula rubiginata</i>	NT
	Smal frölöpare	<i>Harpalus anxius</i>	NT
	Streckhedspinnare	<i>Spiris striata</i>	VU
	Stäppsmalbi	<i>Lasioglossum brevicorne</i>	VU
	Svartfläckig blåvinge	<i>Maculinea arion</i>	NT, F, ÅGP, B4
	Åkerväddsantennmal	<i>Nemophora metallica</i>	VU
	Ängsmalmätare	<i>Eupithecia subumbrata</i>	NT
	Ängsmetallvinge	<i>Adscita statices</i>	NT
		<i>Xanthochilus quadratus</i>	EN

Kärlväxter	Backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i>	NT
	Dvärgserradella	<i>Ornithopus perpusillus</i>	EN
	Flockarun	<i>Centaurium erythraea</i> var. <i>erythraea</i>	VU, F
	Fältsippa	<i>Pulsatilla pratensis</i>	F
	Gråådra	<i>Alyssum alyssoides</i>	VU
	Hedblomster	<i>Helichrysum arenarium</i>	VU, F
	Jordtistel	<i>Cirsium acaule</i>	NT
	Ljus solvända	<i>Helianthemum nummularium</i> subsp. <i>nummularium</i>	NT
	Luktvädd	<i>Scabiosa canescens</i>	VU
	Sandnejlika	<i>Dianthus arenarius</i>	EN, F, ÅGP, B2, B4
	Sandtimotej	<i>Phleum arenarium</i>	EN
	Sommarfibbla	<i>Leontodon hispidus</i>	NT
	Stor sandlilja	<i>Anthericum liliago</i>	EN, F
	Tofsäxing	<i>Koeleria glauca</i>	EN, ÅGP
	Tvåblad	<i>Neottia ovata</i>	F
	Vanlig backtimjan	<i>Thymus serpyllum</i> subsp. <i>serpyllum</i>	NT
	Vanlig luddvicker	<i>Vicia villosa</i> subsp. <i>villosa</i>	VU
Lavar	Grå ladv	<i>Calicium trachylioides</i>	CR, ÅGP
Svampar	Dvärgjordstjärna	<i>Geastrum schmidelii</i>	NT
	Liten diskröksvamp	<i>Disciseda candida</i>	VU
	Mörk jordstjärna	<i>Geastrum coronatum</i>	NT
	Naveljordstjärna	<i>Geastrum elegans</i>	EN
	Rosentrattskivling	<i>Leucopaxillus rhodoleucus</i>	NT
	Stjälkröksvamp	<i>Tulostoma brumale</i>	NT

Bevarandeplanen för Klammersbäck

Syftet med Natura 2000-området Klammersbäck i Simrishamns kommun är att bevara välhövade öppna och trädklädda betesmarker med en rik flora, flera rödlistade dyngbaggar och ett påtagligt inslag av kalkrika sandblottor. I Klammersbäck finns Natura 2000-arten sandnejlika samt den mycket ovanliga naturtypen sandstäpp.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane